



PRATS I CAMPS

Herrera i Oltra prenen la iniciativa

Joan Herrera i Mònica Oltra són els referents respectius d'Iniciativa per Catalunya Verds i d'Iniciativa del Poble Valencià. Ell serà el cap de cartell a les eleccions catalanes; ella s'ha convertit en la diputada revelació a les Corts valencianes. EL TEMPS ha conversat amb ells a València.

“Respon tu primer, que ets l'estrella convidada”, li diu Mònica Oltra a Joan Herrera. Ell troba que és ella, “l'estrella de la setmana, del mes i potser de l'any”.

Avui mateix [25 de febrer], el vice-president tercer del Consell, Juan Cotino, li ha hagut de demanar disculpes públiques per un comentari groller pronunciat la vigília a les Corts: “Em faria vergonya, si fora pare, de tenir una filla com aquesta,

però com que probablement no el coneixeu...” Fins l'any 1981, quan es reformà el codi civil espanyol, que Oltra –filla d'emigrants comunistes, nascuda a l'exili alemany, i de pare separat– no adoptà el cognom patern. Cotino, conseller de Benestar Social durant el procés d'adopció dels fills d'Oltra, va fer servir aquesta informació privada per tal de ferir la sensibilitat de la diputada, malson del PP valencià amb motiu del *cas Gürtel*.

—“L'estrella de l'any”, dèieu ara. *El País Semanal*, certament, seleccionà Oltra com un dels cent personatges clau d'Hispanoamèrica, al 2009.

—JOAN HERRERA: Ah, sí?

—MÒNICA OLTRA: Sí, com a “assot de Camps”. T'ho enviaré.

—J. HERRERA: Ostres... Oltra! No ho sabia pas, i això que parlem sovint. Ens coneixem de fa una pila d'anys. Jo en devia tenir uns 22... I tu, de quin any ets?

—M. OLTRA: De les acaballes del 69.

—J. HERRERA: Jo de principi del 71. Ens duem un any i escaig, doncs. Ens vam conèixer quan jo tenia 22 anys, i tu 24, aproximadament.

—M. OLTRA: Ja fa setze anys!

—**Amb quina edat entràreu al Congrés i a les Corts, respectivament?**

—J. HERRERA: Jo, a 33 anys. El 2004.

—M. OLTRA: I jo, a 37. El 2007.

—**S'acosta una onada conservadora? El cicle electoral que començarà**

amb els comicis catalans de la tardor sembla propici per al centre-dreta...

—J. HERRERA: Tenim un problema europeu, sobretot. L'onada conservadora, paradoxalment, arriba amb una crisi de les polítiques de dreta, de la desregulació més absoluta. Merkel, Sarkozy, Berlusconi, d'aquí a pocs dies segurament David Cameron... I a l'estat espanyol, a més, no ha crescut pas l'exigència a les entitats financeres que s'han endeutat i que neguen l'accés al crèdit, sinó que dominen les solucions ideologistes que no generen ocupació: es demana un esforç als treballadors i als pensionistes, que no en són els culpables. Per tant, hem de buscar una sortida de la crisi no individual, una sortida solidària i justa, que no signifiqui un palanquejament als sectors productius amb poc valor afegit, i una sortida ecològica, també, ara que som a les portes d'una crisi energètica. Pel que fa a Catalunya, hi ha partida, és possible una majoria d'esquerres. La depauperació dels serveis públics a Madrid i al País Valencià no té res a veure amb la situació de Catalunya. És millor que sortim de la crisi amb polítiques esbiaixades cap a l'esquerra i cap a l'ecologisme.

—M. OLTRA: La culpa, en molts casos, és de les socialdemocràcies. A Alemanya, Schröder va estimar-se més la gran coalició amb la CDU que no amb L'Esquerra i els Verds. Merkel és filla de Schröder. La socialdemocràcia europea no fa sinó repetir esquemes antics i donar receptes neoliberalis a problemes creats a recer de l'avarícia del sistema capitalista. Mireu Zapatero, que és del tot desdibuixat! Per això, al País Valencià, Compromís [Iniciativa, Bloc i Verds] ha molestat tant el PP: els hem parlat de tu a tu.

—En temps de crisi, una part del vot socialdemòcrata pot tendir a girar cap a l'esquerra. Hi teniu esperances?

—J. HERRERA: Tant a Catalunya com al País Valencià i a les Illes, l'esquerra només té majoria si és plural. I, com apuntava la Mònica, hi ha hagut una renúncia a parlar en termes de progrés

Oltra: “La culpa, sovint, és de les socialdemocràcies. Merkel és filla de Schröder”

al debat econòmic, com si fos un terreny hegemonitzat per la dreta. Podem sintetitzar-ho en una frase de Zapatero: “Abajar impuestos és d'esquerres.” L'esforç fiscal a l'estat espanyol, només el supera per baix una referència mundial com Letònia. Els representants dels grups parlamentaris del Congrés ens hem reunit avui amb la vice-presidenta Salgado, amb el ministre Sebastián i amb el ministre Blanco...

—...Potser li hauríeu de dir “vice-president Blanco”...

—J. HERRERA: Bé, sí, avui ha exercit bastant de vice-president econòmic... [Riu.] Els he dit que cal més exigència financera, que no serà possible cap acord amb retallades de la despesa social i de les inversions, i que urgeix d'encarar una reforma fiscal, que tingui en compte una fiscalitat verda i justa: com pot ser que hagi estat aquest govern que hagi eliminat l'impost de patrimoni? Funcas, la fundació de les caixes d'estalvis d'Espanya, ha acreditat que la reforma fiscal pactada entre PSOE i CiU —que poden ser molt catalans, però que són bastant conservadors: de fet, Mas demostra ser molt més conservador que no Pujol, quan proposa l'acomiadament als 20 dies— ha beneficiat sobretot les rendes altes. Zapatero era molt progressista en matèria social —era, perquè ho ha descarat força—, però ara veurem quina sortida de la crisi ens proposa.

—M. OLTRA: Jo solc modificar una frase de Fuster i dic que “l'esquerra, serà plural o no serà”. Les societats actuals són molt més heterogènies que no ho eren les de començament del segle XX: per complexitat, per formació, per informació... Al sistema de partits, les esquerres, ens hi hem d'adaptar. Ja no podem ser els representants del moviment obrer que érem a principi del XX. És clar que mantenim la contradicció de la desigualtat, però ara també hi ha la contradicció ecològica: s'albiren problemes molt seriosos per al planeta, d'ací a 40 anys.

—L'aigua n'és un. Què penseu dels transvasaments que hi ha en funcionament? Cal mantenir-los? Castella-la Manxa vol liquidar el Tajo-Segura.

—M. OLTRA: El Tajo-Segura no és una solució òptima, però és la menys dolenta. Evidentment, tot passa per una nova cultura de l'aigua. Han enganyat calculadament els llauradors, amb els transvasaments: l'aigua no els la venien

Herrera: “Demanen un esforç als treballadors i als pensionistes... I no són els culpables”

a un preu raonable, els regants de la Ribera del Xúquer ho saben prou bé. Calen polítiques que regeneren els aqüífers i que eviten casos com el de la Manxa oriental, on no s'estan d'explotar pous il·legals. La guerra, va obrir-la Camps, quan posà a l'Estatut que teníem dret a l'aigua de les conques excedentàries. I hem de tancar-la ja, i fer veure que l'aigua, en efecte, no és infinita. La gent obre l'aixeta i pensen que allò és infinit. I com que és massa barata, no té valor: tothom associa el valor al preu, i és baix. Podem exigir això als ciutadans si els governants no fan un ús irresponsable del tema de l'aigua.

—J. HERRERA: Jo visc en una zona molt deficitària, la de les conques internes de Barcelona...

—...Vau ser a punt de rebre un mini-transvasament de l'Ebre, de fet...

—J. HERRERA: Sí, però no es va fer. Encara us diré més: vam ser a un pas de fer-lo perquè n'hi havia que ho havien fiat tot a la lògica dels transvasaments —fos el del Roine, fos el de l'Ebre—, sense haver fet els deures. Vam superar aquella etapa tan dura, duríssima...

—M. OLTRA: L'aigua de boca perillava, no?

—Han tret les imatges en processó i ara no para de ploure, ací i allà.

—J. HERRERA: Independentment que ara ploqui, a Catalunya hem reduït tant el consum d'aigua per habitant que avui és dels més baixos d'Europa. Hi ha un sistema de preus que en permet l'estalvi i unes infraestructures que, en un escenari de sequera extrema, no farien necessària la interconnexió de conques. Cal obrir alguns debats a fons, com ara la recuperació dels aqüífers: a Catalunya, els hem recuperats en àrees tan urbanes com el Llobregat. Fixeu-vos què ha passat amb Las Tablas de Daimiel, en canvi. I també hem de pensar en els plans de regadius, com ara el d'Aragó, Ebre amunt.

—Fins on ha d'involucrar-se Iniciativa en les tasques de govern? El sostre

ha de ser una cartera social o del medi? La gestió d'Interior a Catalunya ha estat molt criticada internament.

—J. HERRERA: Per què hi ha conselleres que no pot dur Iniciativa?

—**Economia no us la deixaran mai.**

—J. HERRERA: Per què no? És un apriorisme, això. I Política Territorial, les infraestructures, per què no? Com a punt de partida, cap força política no ha de renunciar a res. “I vós, agafaríeu Interior?”, em demanen. Doncs segons el context, les prioritats i el resultat, però no hi renuncio. La gestió d'Interior pot haver estat molt controvertida, però el codi ètic policíac, les càmeres a les comissaries, la reducció de les denúncies falses i la reducció dels escenaris de maltractament... Tot plegat ha deixat petjada i ha estat possible per la presència a Interior d'Iniciativa. Per això els Mossos són avui una referència per a Amnistia Internacional. Per a Amnistia Internacional! La dreta és molt dura, però privatitza les tasques d'Interior i fa de la seguretat una cosa només accessible a les classes altes. Nosaltres hem fet un gran desplegament dels Mossos en un temps rècord, hem multiplicat els equips de bombers —malgrat la utilització vergonyosa, per part de l'oposició, de l'incendi d'Horta de Sant Joan—, s'ha reduït la velocitat i la sinistra-ritat a les carreteres, amb la consegüent millora de la qualitat de l'aire...

—M. OLTRA: Nosaltres tampoc no renunciem a res. Fa l'efecte que les esquerres del País Valencià hi hem renunciat, o que ens fa gossers. Aspirem al canvi polític i social, a netejar les institucions... Instal·lar càmeres a les comissaries, per a nosaltres, és un objectiu utòpic!

—J. HERRERA: A la segona legislatura.

—M. OLTRA: Jo em conformaria posant càmeres als consellers, perquè deixen de furar [riu]. En el nostre cas, fins i tot reivindicuem la democràcia més bàsica, com ara que els diputats puguin exercir la funció que tenen assignada. Més endavant parlariem de la democràcia participativa, perquè la gent col·labora en el disseny dels pressupostos públics: quines inversions, quins projectes de ciutat... De moment, ens conformem que les institucions funcionen amb transparència i que tinguen lleialtat constitucional. Caldria

Herrera: “Interior? Hem fet el codi ètic policíac, les càmeres a les comissaries...”

afegir-hi, és clar, la defensa de l'ecologisme i del valencianisme, per comptes del “nacionalisme *paleta*” del PP, que diu Josep Torrent [delegat del diari *El País* al País Valencià].

—J. HERRERA: Així va dir-ho, “nacionalisme *paleta*”? [Riu.]

—M. OLTRA: Sí. Ja saps que ací, al País Valencià, no som tan fins com vosaltres, ens expressem de manera planera. Sobretot ens cal autoestima, als valencians. El PP ho farceix tot de discursos buits i de gran faramalla, i és això, que hem de mirar de combatre.

—**ICV i Esquerra Unida i Alternativa aneu juntes a Catalunya; i al País Valencià, Iniciativa us heu deslligat d'EUPV. A mig camí del PSOE i d'Esquerra Unida, hi ha espai per a algú?**

—M. OLTRA: Per què, a mig camí?

—**Perquè entenc que us considereu més d'esquerres que no el PSOE, però no tan ortodoxos com EUPV.**

—M. OLTRA: D'esquerres, me la jugue amb qui siga. Potser perquè van represaliar-me per falta d'ortodòxia a la sang, no m'agrada això de la puresa de sang. N'estic orgullosa, de ser una heterodoxa dispersa, i espere continuar essent com sóc. Crec que les esquerres no es defineixen per la puresa de sang. El problema d'una part de l'esquerra no ha estat l'ortodòxia ideològica sinó el sectarisme polític, amb la idea de la veritat absoluta al capçal del llit. Tots els diputats d'EUPV, tret d'una [Glòria Marcos], han estat expulsats del partit. Tots. Han escollit el lloc de la història on volen ser: qui no és tan comunista com cal, no hi cap. Hi ha espai per a tots dos, doncs? Tenim el problema de la llei electoral, una barrera molt elevada [el 5%] que, a més, es dissocia de la circumscripció... És una bestiesa jurídica de constitucionalitat dubtosa però que mai no s'ha combatut de debò. Aquest sistema dificulta molt la pluralitat parlamentària. A la coalició Compromís, però, hem aplegat el progressisme, l'ecologisme i el valencianisme polític, i volem ocupar l'espai a l'esquerra de la socialdemocràcia.

—**A ICV, l'eurodiputat Raül Romeva ha dit que el federalisme no té cap recorregut, que cal engegar a passeig Madrid.**

—J. HERRERA: Jo sóc federalista perquè conec el país i penso que aquesta és la proposta —amb molta ambició nacional— que hi lliga millor. Però tant el federalisme com l'independentisme tenen un problema: a Espanya, no hi ha federalistes ni independentistes. La realitat identitària del país és tan diversa com la Plana de Vic i un barri del Besòs. Malgrat tot, el federalisme plurinacional que defensa ICV pot fer-lo seu tant un autonomista com un independentista. És la proposta més ambiciosa per al país i la que garanteix una cosa que sempre ha tingut clara el catalanisme: que Catalunya és un sol poble... Depèn una mica de la sentència de l'Estatut, també: si fos duríssima, el federalisme a cop de martell, que no se'l creuen a la resta de l'estat, quedaria qüestionat. Ara bé, un model a la basca, amb el 50%... Estic pel dret de decidir, però és molt més complex que no això. La sort que tenim a ICV és que al PSC no hi ha independentistes, i a ERC, tots ho són; nosaltres som transversals, tenim federalistes, independentistes...

—**Iniciativa del Poble Valencià, en canvi, s'ha aliat amb el Bloc Nacionalista Valencià, que és soci de CiU.**

—M. OLTRA: Tant com socis... Tenen una aliança amb CiU a les europees.

—**I senten una certa simpatia envers CiU i el PNB.**

—M. OLTRA: Una certa simpatia, sí, però jo no li la tinc. Els tinc el respecte democràtic que tinc envers totes les formacions polítiques, però no simpatia.

—J. HERRERA: En tot cas, la referència de l'oposició a Camps són les dues diputades d'Iniciativa, sobretot Mònica.

—**Sabrieu dir, per això, qui és el secretari general del PSPV-PSOE?**

—J. HERRERA: ...Em costaria. Però sé que avui, a la premsa madrilenya, he vist el nom de Mònica Oltra.

—**I això que ja no és la portaveu. Quin és, ara? En conegueu el nom?**

J. HERRERA: [Silenci] Mmmmm... El Morera! Aquest sí que me'l sabia!

Oltra: “Em conformaria posant càmeres als consellers, perquè deixen de furar”

Víctor Maceda